

Základní škola Jana Noháče, Břeclav, Školní 16
příspěvková organizace

Preventivní program školy

školní rok 2022 - 2023

Zpracovala: Mgr. Šárka Helešicová, školní metodik prevence

Pedagogická rada projednala dne: 26. 08. 2022

Platnost od 01. 09. 2022

Mgr. Marcela Minaříková
ředitelka školy

Minimální preventivní program (MPP) vychází ze školského zákona č. 561/2004 Sb., vyhlášky č. 72/2005 sb., dokumentu MŠMT č. j.: 21 291/2010-28, který do prevence rizikového chování u dětí a mládeže ve školách a školních zařízeních zařazuje konzumaci drog, včetně alkoholu, kouření, poruchy příjmu potravy, záškoláctví, krádeže, šikanování, kyberšikanu, extremismus, rasismus, intoleranci, syndrom týraného dítěte, atd. a dalších zákonů, vyhlášek a metodických doporučení MŠMT.

Na realizaci MPP se podílí náš pedagogický sbor, rodiče, odborníci a další instituce, které se zabývají prevencí rizikového chování. Koordinaci tvorby a vyhodnocení zajišťuje školní metodik prevence.

1. CÍLE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

Cílem je formovat takovou osobnost žáka, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti mladého člověka, jež vedou k odmítání projevů agresivity a porušování zákona. Cílem prevence je výchova ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování, výchova k zodpovědnosti za své chování, k dovednostem řešit problémy bez pomoci návykových látek.

Náš MPP stanovuje dlouhodobé a krátkodobé cíle pro žáky i učitele v oblasti prevence rizikového chování. Je součástí Školního vzdělávacího programu a vychází ze školní strategie prevence, jejímž hlavním cílem je vytvoření a udržení optimálního sociálního klimatu ve škole.

1.1. KRÁTKODOBÉ CÍLE

- zmapování rizikových míst ve škole, kde může docházet k rizikovému chování
- zmapování potřeb třídních učitelů, kolektivů i ostatních pedagogických pracovníků v oblasti rizikového chování pomocí dotazníku (šetření probíhá na konci školního roku)
- informování žáků i jejich zákonných zástupců o práci školního poradenského pracoviště
- šetření v třídních kolektivech, které odhalí případné rizikové chování v kolektivu

1.2. DLOUHODOBÉ CÍLE – ŽÁCI

- vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- posilovat negativní vztah k návykovým látkám
- prohlubovat povědomí žáků o rizikových jevech
- posilovat právní vědomí o kriminalitě, předpisech, zákonech
- posilovat zdravé sebevědomí, umět se prosadit v kolektivu
- umět řešit konflikty nenásilnou formou

1.3. DLOUHODOBÉ CÍLE – UČITELÉ

- vzdělávání učitelů v oblasti prevence
- zlepšení týmové spolupráce při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s poradenským pracovištěm školy
- zlepšení komunikace mezi rodiči a školou, zvyšovat zájem rodičů o vzájemnou spolupráci
- aktivní řešení nastalé problémové situace
- podporovat aktivity vedoucí ke vhodnému využívání volného času
- spolupracovat s organizacemi, které se podílí na prevenci rizikového chování
- spolupracovat s organizacemi, které se podílí na vhodném využívání volného času
- sledovat třídní kolektivy, ve kterých jsou začleněny děti v rámci inkluzivního vzdělávání
- prohlubovat komunikační dovednosti mezi učitelem, rodiči a žákem směřující k posilování sebevědomí, sebeúctě a vzájemné úctě, k řešení konfliktů a překonávání překážek.

Na základě zkušeností z minulého školního roku se všechny uskutečněné aktivity týkající se primární prevence osvědčily a ve většině z nich budeme pokračovat. V tomto školním roce se zaměříme zejména na tyto jevy:

- vulgární vyjadřování a slovní agresivitu
- zlepšení vztahů v třídních kolektivech a prevenci záškoláctví
- prevenci šikany, kyberšikany a netolismu
- prevenci rasismu a xenofobie
- podporu multikulturní výchovy
- prevenci rizikového chování v dopravě a předcházení úrazů
- zdravý životní styl

2. PRIMÁRNÍ PREVENCE V RÁMCI JEDNOTLIVÝCH ROČNÍKŮ

Primární prevenci na I. st. má na starosti třídní učitel.

S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod, např. výkladu, samostatné práce, skupinové práce, venkovní výuky, projektového vyučování, dramatické výchovy. Učitelé využívají materiály školy z oblasti primární prevence. Na žádost třídních učitelů zajišťuje školní metodik prevence dle nabídky různých organizací programy primární či selektivní prevence.

Zaměření na mladší školní věk:

- Navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- Osvojování a upevňování základních návyků v rámci hygieny, životosprávy, základní informace z oblasti experimentování s alkoholem a cigaretami
- Základy etické a mravní výchovy
- Všestranný rozvoj osobnosti žáka
- Soustředěnost na včasné diagnostikování rizikových projevů chování v třídních kolektivech
- Široká nabídka volnočasových aktivit
- Ekologická výchova

1. třída

- Osobní bezpečí, riziková místa a situace, vhodná a nevhodná místa pro hru
- Dopravní výchova
- Základní vztahy mezilidské komunikace
- Denní režim
- Základní hygienické návyky
- Rodina jako bezpečné místo, vztahy v rodině

2. třída

- Lidské tělo, první pomoc při drobných poranění, prevence nemocí a úrazů
- Zdraví a jeho ochrana
- Riziková místa a situace
- Vztahy mezi lidmi
- Chování v krizových situacích

3. třída

- Pojmy z oblasti prevence, sexuální výchovy, drogové závislosti, zdraví a jeho ochrany
- Lidé kolem nás, multikulturní výchova, tolerance k jiné národnosti
- Vhodné chování k ostatním spolužákům, vztahy mezi lidmi
- Základy sexuální výchovy
- Návykové látky a zdraví, osobní bezpečí

4. třída

- Lidské tělo, odlišnost mezi pohlavím
- Životospráva a důsledky nevhodných návyků
- Prevence nemocí a úrazů
- Dopravní výchova
- Pojmy drogová závislost a sexuální výchova, partnerské vztahy
- Vztahy v dětském kolektivu

5. třída

- Domov, rodina, důvěra, vztahy
- Návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- Vztahy v dětském kolektivu
- Komunikace
- Puberta
- Nebezpečí při komunikaci s cizími lidmi
- Zneužívání a jiné formy násilí v médiích
- Partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- Dopravní výchova

Po pěti letech by děti měly umět:

- Definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- Zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- Mít základní sociální dovednosti
- Umět se chránit před cizími lidmi
- Mít základní zdravotní návyky
- Umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- Umět rozlišit léky a návykové látky
- Znat přesné informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- Znat následky užívání návykových látek
- Umět odmítnout návykové látky

2.1. JEDNORÁZOVÉ ČI VÍCEDENNÍ AKTIVITY ŠKOLY A JEDNOTLIVÝCH TŘÍD BĚHEM CELÉHO ŠKOLNÍHO ROKU

Jednorázovými či vícedenními aktivitami se rozumí vše, co se pro děti připravuje nad rámec běžné výuky během školního roku 2022/2023:

Září:

- Sportovní den (celá škola)
- Adaptační program Hájenka (1. třídy)
- Nocování ve škole (2. třídy, 4. a 5. třída)
- Knihovnické lekce (1. a 2. třídy)
- Plavecký výcvik (2. a 3. třídy)
- Dopravní výchova (3. třída)
- Logická olympiáda (2. až 5. třída)
- Návštěva hasičské stanice (3. třída)
- Vinobraní (5. třída)

Říjen:

- Plavecký výcvik (2. a 3. třídy)
- Knihovnické lekce (1. až 4. třídy)
- Venkovní výuka, výuka v lese (1. a 3. třída)
- Ekocentrum Trkmanka (1. a 2. třída)
- Halloween, Dušičky (2. a 4. třídy)
- Divadlo Polárka Brno (4. a 5. třída)
- Návštěva ZZS (3. třída)
- Muzeum Břeclav (4. třídy)
- Podnikavé dny (celá škola)

Listopad:

- Plavecký výcvik (2. a 3. třídy)
- Knihovnické lekce (1. až 4. třídy)
- Divadelní představení (1. a 2. třídy)
- Keramická dílna (1. třídy)
- Návštěva nemocnice (5. třída)
- Prales NEPZ (celá škola)
- Rozsvěcování vánočního stromu (celá škola)

Prosinec:

Vánoční dílny a jarmark (celá škola)

Mikuláš (celá škola)

Plavecký výcvik (2. a 3. třídy)

Knihovnické lekce (1. až 4. třídy)

Actiivity DC (3. třída)

Turnaj v piškvorkách (4. třída)

Vánoční besídka (4. třída)

Leden:

Planetárium (1. třídy)

Knihovnické lekce (1. až 3. třídy)

Ekologický program Lipka (2. třídy)

Putování králů (2. třídy)

Recitační soutěž – třídní kolo (celá škola)

Turnaj v pexesu (celá škola)

Bruslení (celá škola)

Keramická dílna (4. třída)

Muzeum železné opony (5. třída)

Filmové představení (celá škola)

Únor:

Bruslení (celá škola)

Recitační soutěž – školní kolo (celá škola)

Barevný týden (celá škola)

Knihovnické lekce (1. až 3. třídy)

Valentýnský den (2. třídy)

Město dříve a dnes (2. třídy)

Vida centrum, Planetárium (3. třída)

Březen:

Uklidme Starou Břeclav (celá škola)

Knihovnické lekce (2. a 3. třídy)

Návštěva nemocnice (2. třída)

Matematický klokan (2. až 5. třída)

Vida centrum (5. třída)

Kančí obora exkurze (3. třída)

Keramická dílna (4. třída)

Duben:

Den Země (celá škola)

Venkovní výuka (celá škola)

Earthday – angličtina venku (4. třída)

Mc Donald's cup (celá škola)

Divadelní představení (1. třídy)

Velikonoční den (celá škola)

Program Hájenka (2. třídy)

Exkurze v průmyslovém podniku (5. třída)

Květen:

ZOO Sedlec (1. třídy)

Knihovnické lekce (2. a 4. třídy)

Škola v přírodě (4. třídy)

Dopravní výchova (4. třídy)

Bruno family (3. třída)

Venkovní výuka (celá škola)

Červen:

MDD (celá škola)

Pasování na čtenáře (1. třídy)

Branný den (3. třídy)

Nocování ve škole (4. třída)

Venkovní výuka (celá škola)

Olympiáda břeclavských škol (celá škola)

Prales NEPZ (celá škola)

Cyklovýlet (4. třída)

Školní výlet (celá škola)

Táborák (3. třída)

Rozloučení se školním rokem (celá škola)

2.2. Plánované tematické preventivní programy v rámci všeobecné primární prevence ve školním roce 2022/2023

1. ročník:

Test rizika poruch učení - PPP Břeclav

2. ročník:

Třída jako team 1 – Podané ruce o. p. s.

Bezpečné užívání chytrých telefonů a tabletů – Podané ruce o. p. s.

5. ročník:

Emoce a my – Podané ruce o. p. s.

2.3. Plánované tematické preventivní programy v rámci selektivní primární prevence ve školním roce 2022/2023

2. ročník:

Diagnostika vztahů ve třídě – PPP Břeclav

2.4. VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

- aktuální nabídka zájmových kroužků pro školní rok 2022/2023 bude v měsíci září předložena žákům i rodičům na třídnických hodinách, třídních schůzkách a individuálních konzultacích
- v letošním školním roce nabízíme: Ochránce přírody, Sportovní kroužek, Florbal, Taneční, Vaření, Angličtina, Dráteník, Matematický, Doučování, Doučování Čj pro cizince, Náboženství

3. SPOLUPRÁCE S RODIČI A VZÁJEMNÁ INFORMOVANOST

- informace o aktivitách školy (webové stránky školy, elektronická žákovská a třídní kniha Edupage, třídní schůzky, konzultace, místní tisk)
- včasné a úplné předávání informací o problémovém chování žáka
- metodická pomoc rodičům při řešení rizikového projevu chování žáka
- poskytnutí informací o Školním vzdělávacím programu, Pravidlech hodnocení žáků, školním řádu, MPP a dalších dokumentech (webové stránky, třídní schůzky)
- spolupráce s rodiči při realizaci aktivit podporujících prevenci rizikového chování žáků a jejich zdraví a správný životní styl

4. SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI INSTITUCEMI

Na koordinaci a zajištění poradenské činnosti v rámci primární prevence i při řešení aktuálních problémů, diagnostiky, dalšího vzdělávání žáků, pedagogů i rodičů se podílejí:

- školní poradenské pracoviště (školní metodik prevence a výchovný poradce)
- okresní metodik prevence
- Pedagogicko-psychologická poradna Břeclav
- Služba škole Brno zajišťující další vzdělávání pedagogických pracovníků
- Policie ČR, Městská policie Břeclav
- Středisko výchovné péče Brno, Hodonín
- Probační a mediační služba
- Odbor sociálně-právní ochrany dětí Břeclav
- a jiné státní či soukromé subjekty zabývající se primární prevencí

5. METODY REALIZACE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

Kromě tradičních výchovně vzdělávacích metod budou využívány:

- výchovně-vzdělávací pořady pro žáky, přednášky a besedy s odborníky
- exkurze, sportovní soustředění, školy v přírodě, turistické a sportovní kurzy, výlety
- návštěvy výstav či představení, zážitkové programy
- nácvik a trénink dovedností komunikace, řešení konfliktů, psychosociální hry
- metody aktivního sociálního učení

6. FORMY REALIZACE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

- zařazování vhodných témat z oblasti prevence rizikového chování v rámci vyučování ve všech vyučovacích předmětech
- v rámci třídnických hodin
- prostřednictvím spolupráce s rodiči (individuální pohovory, třídní schůzky, konzultace)
- prostřednictvím ŠMP, výchovného poradce, vedení školy, třídního učitele
- prostřednictvím spolupráce s institucemi a jejich preventivními programy a aktivitami
- aktuálními informacemi na nástěnkách školy
- možností anonymního vyjádření (schránka důvěry)
- možností individuálního pohovoru žáka s pedagogem

- zařazování vhodných témat z oblasti prevence v rámci vyučování ve všech vyučovacích předmětech, zvláště pak ve výchově k občanství a zdraví

7. VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

- školení a akreditované kurzy pro školního metodika prevence, výchovného poradce a ostatní pedagogické pracovníky k problematice prevence rizikového chování, zdravého životního stylu, pravidel správné komunikace, řešení šikany a závislostí atd.
- samostudium s využitím metodických materiálů, odborné literatury, tisku, internetu apod.
- metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování žáků školním poradenským pracovištěm